

Tiivistelmä: Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kokonaiskuvan koordinoitua ja yhdessä laadittuja suosituksia tarvitaan

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 2.6.2014 (OKM/21/040/2014) korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän toimikaudelle vuoden 2016 loppuun saakka. Ohjausryhmän puheenjohtaja tuli OKM:stä ja jäsenet edustivat Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenea, Suomen yliopistot ry:tä Unifia, tietohallintojohtajien verkostoa, opintoasianjohtajien verkostoa, tutkimushallinnon verkostoa ja suunnittelujohtajia sekä korkeakoulujen ja tutkimuksen tietoverkko Funetia käyttäviä laitoksia.

Ohjausryhmän tehtävänä oli:

1. Ohjata CSC - Tieteen tietotekniikan keskuksen tuottaman korkeakoulujen ICT-palveluiden tavoitearkkitehtuurin luomista ja ylläpitoa.
2. Käydä keskustelua ja tehdä esityksiä OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden ja muiden CSC:n korkeakouluille myymien palveluiden sisällöstä ja linjavalinnoista.
3. Toimia korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin ohjausryhmänä.
4. Yhteistyössä OKM:n kanssa seurata, ennakoida ja vaikuttaa korkeakouluihin kohdistuviin tietohallinnollisiin vaatimuksiin.
5. Määrittää ja hyväksyä ryhmän toimintasuunnitelma ja raportoida toiminnasta OKM:lle.
6. Hoitaa OKM:n niin päättäessä muita tehtäviä.
7. Funet-yhteisön niin päättäessä toimia yhteisön työvaliokuntana

Ohjausryhmä on laatinut korkeakoulujen ICT-palveluiden nykytilan ja tavoitearkkitehtuurin ohjausmallin kehittämiseksi kokonaiskuvauksen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen ICT:n ohjausyhteistyöstä (<http://ka.csc.fi>). Ohjausryhmä on toiminnassaan painotetusti tarkastellut korkeakouluille tuotettujen palveluiden, palvelutuotannon ja -tarjonnan sijoittumista sekä tunnistettavia synergiaetuja paikallisessa, korkeakoulujen välisessä tai valtakunnallisessa eri toimijoiden välisessä toiminnassa.

Ohjausryhmässä on tunnistettu päällekkäistä tai kilpailevaa tuotantoa sekä ideoitu alustavia ehdotuksia kansallisen kokonaisuuden (~~Oy Suomi Ab~~) kannalta järkevistä toimintamalleista. Tavoitearkkitehtuurityössä on korostunut tuotantotavan tarkastelu. Seuraavaksi ohjausryhmä esittää ulkoista auditointia selventämään CSC:n palveluvalikoimaa ja roolia korkeakoulujen palveluiden tarjoajana.

Ohjausryhmä on keskustellut OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden ja muiden CSC:n korkeakouluille myymien palveluiden sisällöistä ja tehdyistä valinnoista, mutta ei ole tehnyt vielä esityksiä käytyjen keskusteluiden pohjalta. Tällä hetkellä OKM:n ostamien asioiden ohjaus on hajautettu siten, että kokonaisuuden hahmottaminen ja siihen liittyvien ohjausmekanismien tunnistaminen on koettu hankalaksi. Ohjausryhmä katsoo nykyisen tietohallintoa ja ICT-toimintaa koskevan kansallisen mallin pyrkivän parhaaseen mahdolliseen ylläpitoratkaisuun, mutta arvioi, ettei sen avulla rakenneta muuttuvaa tulevaisuutta.

Ohjausryhmä on hyväksynyt korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin luonnoksen ja sen perusteella julkaistavaksi neljä osa-arkkitehtuuria (*tieteellisen laskennan kokonaisarkkitehtuuri, ATT:n viitearkkitehtuuri, arkaluonteisen tiedon tutkimuskäytön viitearkkitehtuuri, osa korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tuen ja hallinnon viitearkkitehtuurista*). Ohjausryhmä pitää tärkeänä, että arkkitehtuureja kootaan ja

käsitellään yhdessä, jotta voidaan vaatia yhteentoimivuutta ja muiden arkkitehtuurien huomioimista.

Ohjausryhmä on yhteistyössä OKM:n kanssa seurannut, ennakoanut ja vaikuttanut korkeakouluihin kohdistuviin tietohallinnollisiin vaatimuksiin. Strategisen johtamisen tueksi ohjausryhmä on kartoittanut korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulevaisuuden trendejä, joita jatkossa voidaan raportoida vuosittain yhteiseen käyttöön. Tulevaisuuden trendien tunnistaminen edellyttää ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttämistä ja globaalin toimintaympäristön tarkastelua. Niitä ei voi koota kyselyllä ja ohjausryhmäkeskusteluilla.

Ohjausryhmä on toiminut Funet-yhteisön työvaliokuntana, jonka myötä Funet-toiminnan raportointi on selventynyt ja systematisoitunut. Ohjausryhmä on kokenut työvaliokuntatyöskentelyn mielekkääksi. Työ on kohdistunut yhteisön toiminnan ohjausta tukeviin toimenpiteisiin ja palveluvalikoiman kehitykseen. Ohjausryhmän tulee työvaliokuntana olla strateginen ohjaaja eikä asiakasfoorumi. CSC:n tulisi Funet-palvelun tuottajana vastata palvelukehityksestään ja sen asiakasohjautuvuudesta ja siitä, että palvelut ovat kunnossa.

Ohjausryhmä on monialaista osaamista käsittävä foorumi, joka voi antaa suosituksia, kehittämissuhteita, ideoita korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaatioon pyrkivästä yhteistyöstä tai tavoitteista pohjautuen tulevaisuuden visioon korkeakoulujen kehittämisestä. Ohjausryhmän jäsenillä on oltava tiivis yhteys taustaverkostoihinsa.